

HOE REAGEREN OP DE KENNISGEVING VAN EEN PLAN-MILIEUEFFECTRAPPORT?

1. Wat is een milieueffectrapport?

Er wordt een bepaald project of plan opgevat in uw stad of gemeente. De uitvoering daarvan zal mogelijk ernstige **effecten hebben op het leefmilieu**. Daarom moet de initiatiefnemer van het plan of project - in bepaalde gevallen¹ - een milieueffectrapport of MER opstellen.

1.1. M.e.r.: eerst denken, dan doen

Een m.e.r. (milieueffectrapportage) is een procedure waarbij, vóórdat een activiteit of ingreep plaatsvindt, de milieugevolgen ervan bestudeerd, besproken en geëvalueerd worden. Via dit milieuonderzoek (m.e.r.) wordt getracht om de potentieel negatieve en positieve effecten voor het milieu in een **vroeg stadium van de besluitvorming** te kennen. Zo kunnen negatieve milieueffecten worden voorkomen, gemilderd of gecompenseerd en positieve milieueffecten versterkt.

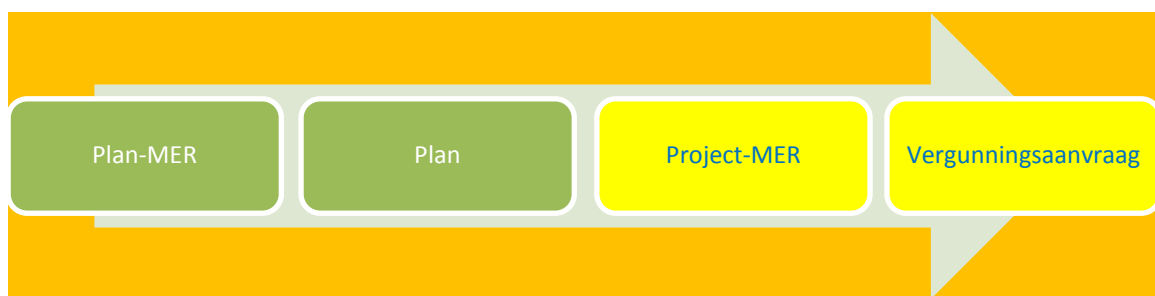
Een MER gaat vooraf aan de besluitvorming van een plan of project dus en zorgt ervoor dat de overheid, die beslist of het plan/project al dan niet doorgaat (gemeente, provincie, gewest), voldoende kennis heeft van de mogelijke milieueffecten als gevolg van dat plan of project. De overheid zal bij haar beslissing een afweging maken van de voor- en nadelen van het plan/project en daarbij rekening houden met de milieueffecten, die in het MER beschreven staan.

1.2. Plan-MER versus project-MER

Bij het besluitvormingsproces van een *plan* (meestal het vaststellen of goedkeuren van een RUP of ruimtelijk uitvoeringsplan) moet in bepaalde, in de wetgeving beschreven gevallen een **plan-MER** (plan-milieueffectrapport) opgemaakt worden. Bij het besluitvormingsproces van een *project* (het verlenen van een vergunning voor dat project) gaat het dan weer om een **project-MER**.

Een **RUP** is een plan waarmee een overheid in een bepaald gebied de ruimtelijke bestemming (woongebied, industriegebied, landbouwgebied, natuurgebied...) vastlegt. Op basis van de stedenbouwkundige voorschriften die zijn opgenomen in een RUP, kunnen - eens het RUP is goedgekeurd - stedenbouwkundige vergunningen afgeleverd worden. Voor bepaalde projecten maakt men een project-MER voorafgaand aan de opmaak van een stedenbouwkundige **vergunning** of een andere vergunning (milieuvergunning, kapvergunning, natuurvergunning...).

¹ In welke gevallen een MER verplicht op te stellen is, is vastgelegd in het DABM (Decreet Algemene Bepalingen Milieubeleid).

Figuur 1: Plan-MER en project-MER

Er bestaan m.a.w. twee soorten MER's, die vaak aan elkaar gerelateerd zijn. Een plan kan in een latere fase verder worden uitgewerkt in een aantal projecten; een plan-MER kan evenzo worden gedetailleerd en verfijnd in een of meerdere project-MER's. In deze brochure spitsen we ons echter enkel toe op plan-MER's en hoe ú mee kan bepalen hoe een plan-MER er uit zal zien door te reageren op de zogenaamde kennisgeving.

2. Wat is een kennisgeving?

2.1. De kennisgeving: een eerste stap

Aan een plan-MER begint men niet zomaar. Een eerste stap bestaat uit het schrijven van een kennisgeving. U wordt in feite "in kennis gesteld" dat de milieueffecten van een plan onderzocht zullen worden en in een plan-MER zullen worden neergeschreven. Op de inhoud van de kennisgeving kan u reageren.

Ook betrokken overheidsinstanties en openbare besturen krijgen de gelegenheid advies uit te brengen over de kennisgeving en het nog op te stellen plan-MER.

2.2. Wat staat er in een kennisgeving ?

De kennisgeving schetst **hoe** men het plan-MER zal maken.

In een eerste deel beantwoordt de initiatiefnemer van het plan o.a. de volgende vragen, die ingaan op het **plan** zelf:

- Wat is het doel van plan?
- Wat houdt het plan juist in?
- Waar is het plan precies gelokaliseerd?

Een tweede onderdeel van de kennisgeving is **de beschrijving van de methode** die men zal hanteren om de milieueffecten te omschrijven, te voorspellen, in te schatten, te berekenen én te beoordelen op hun significantie of aanzienlijkheid. Anders gesteld: *hoe* men het plan-MER zal opmaken, komt in een kennisgeving aan bod. Een kennisgeving zal zich bijgevolg beperken tot de beschrijving van de *methode* van het nog te voeren milieuonderzoek; pas in het latere plan-MER zal een volledige en uitvoerige uitwerking van de milieueffecten of *resultaten* van het gevoerde milieuonderzoek plaatsvinden.

Het eigenlijke plan-MER wordt opgemaakt op basis van de inhoud van de kennisgeving, de adviezen van Vlaamse overheidsadministraties en openbare besturen én op basis van uw inspraakreactie!

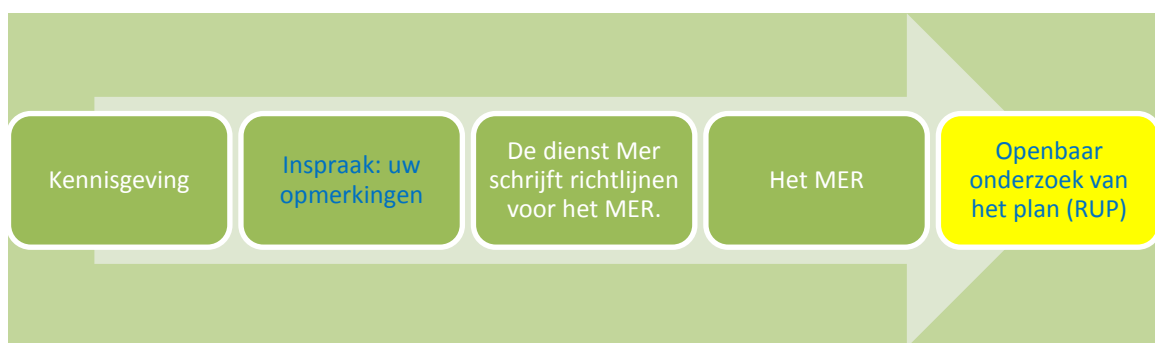
In de beschrijving van de methode leest u:

- Hoe men welke milieueffecten zal beschrijven, meten en beoordelen;
- Welk gebied men zal bestuderen;
- Welke bronnen men zal raadplegen (veldopnames, kaarten, databanken...) tijdens het onderzoek naar de milieueffecten;
- Welke mogelijke alternatieven er zijn (bijvoorbeeld doelstellings-, bestemmings- of locatiealternatieven).

3. Wat staat er in een plan-MER?

In een plan-MER worden **alle effecten beschreven** die het plan kan hebben op de bodem, het water, de lucht, fauna en flora, geluid, geur, aanwezige monumenten en landschappen, de mens (leef- en woonkwaliteit, gezondheid, mobiliteit, recreatie...)... Milieueffecten duiden de verschillen aan tussen de toestand vóór de uitvoering van het plan (de bestaande toestand) enerzijds en de toestand na uitvoering van het plan (de geplande toestand) anderzijds. **Een plan-MER schetst dus een beeld van de te verwachten gevolgen van een plan voor mens en milieu.**

In het plan-MER wordt ook beschreven welke **alternatieven** mogelijk zijn voor (een deel van) het plan. Ook deze alternatieven worden op hun milieueffecten onderzocht en t.o.v. elkaar afgewogen. Om de effecten zo gering mogelijk te houden worden er in het plan-MER ook milderende maatregelen (maatregelen die de milieueffecten milderden, verhelpen, vermijden of compenseren) voorgesteld.

Figuur 2: Plan-MER en plan

4. Uw inspraak in de openbare kennisgeving

4.1. Wat is úw rol?

U wilt reageren op de kennisgeving?

Als omwonende of belanghebbende kent u de lokale situatie als geen ander. Daarom kan u ons helpen met het volgende:

- Misschien vindt u dat een bepaald **effect** over het hoofd gezien wordt of dat de **methode** voor de meting/berekening/beschrijving/inschatting van het effect niet goed is.
- Misschien wilt u ons wijzen op bepaalde **aandachtspunten** binnen of in de omgeving van het plangebied (speelterreinen, verkeersproblematiek, landbouwgebieden, fauna en flora, beschermde monumenten en landschappen...) waarvan geen melding gemaakt wordt in het kennisgevingdossier.
- Misschien wilt u een **alternatief** (andere locatie, andere bestemming, andere inrichting...) of een **milderende maatregel** (buffer, geluidsmuur...) voorstellen.

Een opmerking die bruikbaar is voor het toekomstig uit te voeren milieuonderzoek, is bijvoorbeeld:

Dit plan zal sluipverkeer veroorzaken vlakbij een basisschool. Deze onveilige situatie moet beschreven worden in het MER. Misschien kan dit sluipverkeer voorkomen worden door de straat af te sluiten voor gemotoriseerd verkeer?

De geplande aardgasleiding loopt dwars doorheen een akker. Ik stel voor dat men de leiding de perceelsgrenzen laat volgen.

Bij de dijkwerken in onze gemeente wil men een nieuwe weg aanleggen. Ik stel het nut daarvan in vraag. Er zijn voldoende alternatieve wegen.

In de kennisgeving over de uitbreiding van het golfterrein lees ik niets over het wandelpad door dit gebied. Kan het pad behouden blijven?

Met bepaalde opmerkingen helpt u ons echter niet verder. Bijvoorbeeld:

Ik wil niet dat dit doorgaat omdat ik het vervelend vind dat onze straat dan opgebroken wordt.

Reacties zoals "Ik ben tegen het plan", "Ik wil niet dat het plan doorgaat"... zijn begrijpelijke reacties maar bieden inhoudelijk geen meerwaarde voor het nog te voeren milieuonderzoek. Zulke reacties gaan immers niet over milieueffecten. Dit type van reacties zijn eerder bezwaren of **bezwaarschriften**. Zij horen niet thuis in de MER-procedure. De "terinzagelegging" tijdens de MER-procedure (d.i. de periode waarbinnen u uw opmerkingen kan geven over het nog uit te voeren onderzoek naar de milieueffecten van het plan) is enkel bedoeld om u inspraak te geven over de inhoud van het nog op te stellen MER.

Bezwaren tegen (een deel van) het plan kunt u wél uiten in de latere procedure van het **openbaar onderzoek** van het RUP. Dit openbaar onderzoek vindt plaats ná de MER-procedure.

4.2. Hoe kan u reageren?

Iedereen die dit wenst, kan schriftelijk reageren op de kennisgeving. Zowel op de website van de dienst Mer (<http://www.lne.be/themas/milieueffectrapportage>) als op de website van de initiatiefnemer van het plan kunt u de **kennisgeving** gedurende een periode van 30 dagen **raadplegen**. Ook op uw gemeente- of stadhuis kunt u de kennisgeving inkijken. Binnen deze periode van 30 dagen, die "terinzagelegging" wordt genoemd, kan u reageren.

Noteer al uw opmerkingen en suggesties en bezorg ze rechtstreeks aan de dienst Mer. Dat kan op volgende wijze:

- U gebruikt de digitale inspraakprocedure op de website van de dienst Mer via <http://www.lne.be/themas/milieueffectrapportage/inspraak/hoe-inspreken>
- U reageert per brief op volgend adres:
Departement Leefmilieu, Natuur en Energie
Dienst Milieueffectrapportagebeheer
Inspraak Plan-MER ... (naam van het plan in te vullen)
Koning Albert II-laan 20 bus 8
1000 BRUSSEL

U kunt uw reactie ook opsturen naar of rechtstreeks afgeven **aan de gemeente(n) waar de kennisgeving ter inzage ligt**. De gemeente verzamelt alle opmerkingen en stuurt ze naar de dienst Mer.

5. En daarna?

5.1. Uw opmerkingen worden richtlijnen

In een volgende stap zal de dienst Mer alle opmerkingen van burgers, betrokken administraties en overheden **verwerken tot richtlijnen**. Deze richtlijnen **moet de initiatiefnemer volgen** om het definitieve MER op te stellen. De richtlijnen zijn verdere aanwijzingen die de initiatiefnemer van het plan (en de eventuele erkende MER-deskundigen, die in opdracht van de initiatiefnemer het plan-MER schrijven) moet volgen bij de opmaak van een plan-MER. Anders gesteld vormen de binnengekomen adviezen en inspraakreacties, samen met de kennisgeving, het vertrekpunt voor het opstellen van het plan-MER.

Let op: enkel relevante opmerkingen met voorstellen rond redelijke alternatieven, effecten en aandachtspunten over de huidige situatie en omgeving van het plangebied kunnen omgezet worden naar richtlijnen. Bezwaren (cf. supra) komen dus niet in aanmerking.

5.2. Wanneer het MER klaar is

Het uiteindelijke MER zal samen met het plan (vaak een RUP) ter inzage gelegd worden tijdens het openbaar onderzoek van het ontwerp-RUP. Tijdens deze periode kunt u, zoals hierboven reeds aangehaald, uw zienswijze over het plan zelf indienen.

6. Meer informatie ?

Surf naar <http://www.lne.be/themas/milieueffectrapportage>.

Mail naar mer@vlaanderen.be